

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2018-2021

(skrajne daty)

Rok akademicki 2019/2020

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Chirurgia
Kod przedmiotu*	Poł/I/D-CH
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych, Instytut Nauk o Zdrowiu
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Medycznych
Kierunek studiów	Położnictwo
Poziom studiów	Studia I stopnia
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok, III, IV semestr
Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy: Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr n. med. Józef Ratajczyk
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr n. med. Józef Ratajczyk, mgr Małgorzata Migut, mgr Lucyna Stec, PZ – osoby pracujące w oddziale chirurgii

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
III	30	-	-	-	-	40	-	30 Sam.	4
IV	-	-	-	-	-	-	40	-	1

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

Wykład: egzamin pisemny,

Samokształcenie*: zaliczenie z oceną (efekt kształcenia: D_W72, D_W73, D_W74, D_U51),

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE (ZP): zaliczenie z oceną,

PRAKTYKA ZAWODOWA (PZ): zaliczenie z oceną.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student posiada wiedzę w zakresie: - anatomii i patofizjologii człowieka

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej: – wybranych problemów chirurgii ogólnej, – sposobów postępowania w wybranych chorobach leczonych chirurgicznie
C2	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do: – sprawowania opieki nad pacjentami leczonymi chirurgicznie – przestrzegania zasad aseptyki i antyseptyki w oddziale chirurgicznym – przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym, – korzystania z wiedzy z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego w praktyce zawodowej.
C3	Kształtowanie postawy studenta do: – pogłębiania wiedzy z zakresu chirurgii

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	interpretuje objawy i sposoby postępowania leczniczego w ostrych schorzeniach chirurgicznych	D_W69
EK_02	omawia przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym	D_W70
EK_03	omawia postępowanie pielęgnacyjne wobec chorego po zabiegu operacyjnym	D_W71
EK_04	wyjaśnia zasady zapobiegania powikłaniom pooperacyjnym	D_W72
EK_05	omawia rodzaje powikłań pooperacyjnych (krwawienie, choroba zakrzepowa, zapalenie płuc, rozejście się rany pooperacyjnej, sepsa) i ich objawy oraz stosowaną opiekę położniczą	D_W73
EK_06	zna profilaktykę zakażeń chirurgicznych	D_W74
EK_07	charakteryzuje zmiany metaboliczne w okresie ciąży wpływające na patomechanizm i odmiennosc obrazu klinicznego z niektórymi schorzeniami chirurgicznymi	D_W75
EK_08	omawia postępowanie z ciężarną z urazem oraz zakażeniem tkanek miękkich	D_W76
EK_09	przedstawia postępowanie lecznicze (zachowawcze i operacyjne) i pielęgnacyjne u kobiety ciężarnej z chorobami przewodu pokarmowego	D_W77
EK_10	obejmuje chorego holistyczną opieką pielęgniarską w przebiegu schorzeń chirurgicznych, zgodnie z obowiązującymi standardami i procedurami	D_U50
EK_11	rozpoznaje i zapobiega powikłaniom mogącym wystąpić po zabiegach operacyjnych	D_U51
EK_12	planuje postępowanie pielęgniarstwo-położnicze w stosunku do kobiet w ciąży z problemami chirurgicznymi	D_U52
EK_13	prowadzi intensywny nadzór pooperacyjny po zabiegu operacyjnym	D_U53
EK_14	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece oraz okazuje zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych	D_K1
EK_15	systematycznie aktualizuje wiedzę zawodową i kształtuje swoje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	D_K2
EK_16	wykazuje odpowiedzialność za pacjenta i wykonywanie zadań zawodowych	D_K4
EK_17	przestrzega praw pacjenta	D_K5
EK_18	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe	D_K6
EK_19	zachowuje tajemnicę zawodową	D_K7

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_20	współdziała w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej	D_K8
EK_21	przejawia empatię w relacji z podopieczną i jej rodziną oraz współpracownikami	D_K9

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne		
Lp.	Treści merytoryczne (II rok: III semestr)	Liczba godzin
1.	Ostre choroby chirurgiczne	5
2.	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym.	3
3.	Pielęgnowanie chorego po zabiegu operacyjnym	3
4.	Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym	3
5.	Powikłania zakrzepowo-zatorowe	3
6.	Profilaktyka zakażeń chirurgicznych	3
7.	Pielęgnowanie chorych po urazie klatki piersiowej i narządów jamy brzusznej.	5
8.	Leczenie operacyjne kobiet ciężarnych.	5
Razem		30

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne		
Tematy zajęć praktycznych (ZP- II rok: III semestr)		
Oddział chirurgii		
Lp.	Treści merytoryczne	Liczba godzin
1.	Specyfika pracy pielęgniarki w oddziale chirurgicznym.	2
2.	Rola pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych u pacjenta leczonego chirurgicznie.	4
3.	Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do zabiegu w trybie planowym	2
4.	Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do zabiegu w trybie nagłym. Profilaktyka powikłań pooperacyjnych.	2
5.	Udział pielęgniarki w wybranych zabiegach chirurgicznych: drenaż opłucnej, dializa otrzewnowa.	2
6.	Pielęgnowanie pacjenta z odmrożeniem	2
7.	Pielęgnowanie pacjenta z oparzeniem	3
8.	Chirurgiczne opracowanie rany	4
9.	Opieka pielęgniarska nad pacjentem przed i po operacji gruczołu tarczowego.	2
10.	Pielęgnowanie pacjenta po urazie układu kostno-stawowego	4
11.	Pielęgnowanie pacjenta po zabiegu operacyjnym w obrębie układu pokarmowego.	4
12.	Pielęgnowanie pacjenta po zabiegu operacyjnym w obrębie naczyń obwodowych.	2
13.	Zindywidualizowane pielęgnowanie pacjentów leczonych chirurgicznie	2
14.	Procedury i standardy w pielęgniarstwie chirurgicznym	3
15.	Udział pielęgniarki w przygotowywaniu pacjenta do wypisu do domu.	2
Razem		40

Tematy praktyk zawodowych (II rok: IV semestr)		
Oddział Chirurgii		
Lp.	Treści merytoryczne	Liczba godzin
1.	Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie pacjenta po operacji żołądka	4
2.	Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie chorego z ostrym zapaleniem trzustki.	4
3.	Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie chorego z krwotokiem z przewodu pokarmowego	4
4.	Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie pacjenta po operacji przepukliny	4
5.	Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie pacjenta po operacji tarczycy	4
6.	Zindywidualizowane pielęgnowanie pacjentki po operacji gruczołu sutkowego	4
7.	Pielęgnowanie pacjenta ze schorzeniami naczyń żylnych	4
8.	Pielęgnowanie pacjenta ze schorzeniami naczyń tętniczych	4
9.	Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie pacjenta po amputacji kończyny dolnej.	4
10.	Pielęgnowanie pacjenta po operacji gruczolaka stercza	
Razem		40

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące

Samokształcenie: praca indywidualna studenta

Zajęcia praktyczne: praca zespołowa, pokaz, instruktaż, studium przypadku

Praktyki zawodowe: praca zespołowa, pokaz, instruktaż, studium przypadku

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
D_W69	Wykład: test: jednokrotnego wyboru, wielokrotnej odpowiedzi, uzupełniania odpowiedzi. Zajęcia praktyczne, Praktyki zawodowe: uczestnictwo i aktywność na zajęciach, realizacja opieki nad pacjentem oraz współpraca z zespołem terapeutycznym oddziału, terminowość wykonywania zadań oraz dostosowanie się do wymagań (procedur) dotyczących sposobu ich wykonania.	W ZP PZ
D_W70		W ZP PZ
D_W71		W ZP PZ
D_W72		W ZP PZ
D_W73		W ZP PZ
D_W74		W ZP PZ
D_W75		W ZP
D_W76		W ZP
D_W77		W ZP
D_U50		Wykład: test: jednokrotnego wyboru, wielokrotnej odpowiedzi, uzupełniania odpowiedzi. Zajęcia praktyczne, Praktyki zawodowe: uczestnictwo i aktywność na zajęciach, realizacja opieki nad pacjentem oraz współpraca z zespołem terapeutycznym oddziału, terminowość wykonywania zadań oraz dostosowanie się do wymagań (procedur) dotyczących sposobu ich wykonania
D_U51	ZP PZ	
D_U52	W ZP	
D_U53	ZP PZ	
D_K1	Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe: uczestnictwo i aktywność na zajęciach, realizacja opieki nad pacjentem raz współpraca z zespołem terapeutycznym oddziału, terminowość	
D_k2		ZP PZ
D_K4		ZP PZ
D_K5		ZP PZ

D_K6	wykonywania zadań oraz dostosowanie się do wymagań (procedur) dotyczących sposobu ich wykonania.	ZP PZ
D_K7		ZP PZ
D_K8		ZP PZ
D_K9		ZP PZ

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład:

Pozytywna ocena z egzaminu końcowego

- test jednokrotnego wyboru, test wielokrotnej odpowiedzi, test uzupełniania odpowiedzi

- tj. uzyskanie co najmniej 60% punktów z testu pisemnego

Egzamin teoretyczny pisemny składający się z pytań testowo-opisowych obejmujących całość materiału (tematyka wykładów i ćwiczeń)

Czas trwania egzaminu: 1 godz.

Za odpowiedź prawidłową student otrzymuje 1 punkt, za błędną 0 punktów

Egzamin poprawkowy ma formę ustną.

Student losuje 3 pytania, a za każde pytanie maksymalnie może uzyskać 5 punktów.

Student otrzymuje pozytywną ocenę z egzaminu poprawkowego, gdy uzyska minimum 60% punktów

Zakres ocen: 2,0 – 5,0

Ocena wiedzy:

5,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 91-100%

4,5 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 81-90%

4,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 71-80%

3,5 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61-70%

3,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%

Samokształcenie:

1. Zaliczenie na podstawie wykonania i przedstawienia prezentacji multimedialnej:

a) pozytywna ocena z realizacji wyznaczonego zadania – 60% uzyskanych punktów

b) kryteria oceny stanowią:

- ilość slajdów – 20 (+/- 5)

- zgodność przedstawionej tematyki w prezentacji z realizowanym efektem kształcenia (D_W72, D_W73, D_W74, D_U51)

- zgromadzenie i przedstawienie aktualnego piśmiennictwa w oparciu o najnowszą wiedzę w zakresie w/w tematu

- wiedza odtwórcza studenta w zakresie prezentowanej tematyki oraz uzasadnienie wypowiedzi zgodnie z medycyną opartą na dowodach naukowych

- podstawowe zasady tworzenia prezentacji multimedialnych

- przedstawienie tytułu, celu, istoty prezentacji, dostosowanie prezentacji do odbiorców, rozkład procentowy ilości tekstu zawartego w slajdzie, odpowiednia czcionka, czytelność elementów graficznych, kolorystyka, celowość zastosowanych animacji, autorstwo prezentacji

c) Ocena samokształcenia:

zakres ocen 2.0 – 5.0

poniżej 60% (2.0) – realizacja zleconego zadania nie uwzględnia poprawności żadnego z w/w przyjętych kryteriów oceniania

60% (3.0) – realizacja zleconego zadania uwzględnia jedynie zgodność przygotowanej i przedstawionej treści w prezentacji z realizowanymi efektami kształcenia, ilość literatury 5

61-70% (3.5) – realizacja zleconego zadania uwzględnia zgodność przygotowanej i przedstawionej treści w prezentacji z realizowanymi efektami kształcenia, student potrafi odpowiedzieć na zadawane pytania po ukierunkowaniu przez prowadzącego w zakresie tematyki zgodnie z przedstawianą prezentacją

71-80% (4.0) – realizacja zleconego zadania uwzględnia zgodność przygotowanej i przedstawionej treści w prezentacji z realizowanymi efektami kształcenia, student potrafi odpowiedzieć na zadawane pytania zgodnie z tematyką prezentacji

81 - 90% (4.5) - realizacja zleconego zadania uwzględnia prawidłową liczbę slajdów, zgodność przygotowanej i przedstawionej treści w prezentacji z realizowanymi efektami kształcenia, student potrafi odpowiedzieć na zadawane pytania zgodnie z tematyką prezentacji, jego wiedza wykracza poza materiał przygotowany w prezentacji

91-100% (5.0) – realizacja zleconego zadania uwzględnia prawidłowość wszystkich w/w kryteriów oceniania, student potrafi odpowiedzieć na zadawane pytania zgodnie z tematyką prezentacji oraz uzasadnia swoją wypowiedź zgodnie z wykorzystaną literaturą

Zajęcia praktyczne

Warunki zaliczenia zajęć praktycznych - obecność na zajęciach wg. listy obecności, uzyskanie pozytywnej oceny z wiedzy, umiejętności i postawy:

1. Ocena pełnego uczestnictwa i aktywności studenta na zajęciach praktycznych
2. Obserwacja pracy studenta
3. Bieżąca informacja zwrotna
4. Obserwacja pracy na zajęciach praktycznych
5. Ocena przygotowania do zajęć
6. Sprawdzanie wiedzy w trakcie zajęć praktycznych - bieżący opis przypadków klinicznych
7. Ocena realizacji opieki nad pacjentem
8. Współpraca z zespołem terapeutycznym oddziału
9. Ocena terminowości wykonywania zadań oraz dostosowania się do wymagań (procedur) dotyczących sposobu ich wykonania
10. Prowadzenie indywidualnej dokumentacji – proces pielęgnowania pacjenta
11. Zaliczenie umiejętności wg Dzienniczka Kształcenia Praktycznego obowiązującego na Kierunku Położnictwo
12. Przestrzeganie regulaminu praktyki zawodowej.

Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:

1. obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego, personel oddziału pracy studenta na zajęciach praktycznych
2. ocena aktywności studenta w czasie zajęć
3. ocena innych studentów z grupy
4. samoocena.

Kryteria powyższe stanowią punkt odniesienia, względem których opracowywane są normy opanowania czynności: organizacja pracy, jakość wykonywanych zabiegów, profesjonalna/etyczna praktyka, estetyka, komunikowanie, rozwój osobowy.

Praktyki zawodowe

Warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

obowiązkowa obecność na wszystkich zajęciach (dopuszczalna 1 nieobecność z następujących powodów: zawarcie związku małżeńskiego, pogrzeb w najbliższej rodzinie, honorowe krwiodawstwo)

kultura osobista,

staranne umundurowanie

punktualność

zaliczenie umiejętności wg Dzienniczka Kształcenia Praktycznego obowiązującego na Kierunku Położnictwo

prowadzenie indywidualnej dokumentacji

proces pielęgnowania pacjenta, zaliczenie realizowanych tematów, przestrzeganie regulaminu praktyki zawodowej.

W przypadku nieobecności usprawiedliwionej praktyka zawodowa musi być zrealizowana w innym terminie ustalonym z koordynatorem przedmiotu lub zajęć praktycznych/praktyk zawodowych.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	110 godz.
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2 godz.
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	38 godz.
SUMA GODZIN	150 godz.
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5 ECTS

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	40 godz.
zasady i formy odbywania praktyk	j.w.

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Głuszek S. (red.): Chirurgia : podstawy; Wyd. 2 uaktual. i rozszerz. - Warszawa : PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2019.
2. Sieroń D. Opółka M. N.: Chirurgia, Wyd. 2. - Wrocław : Edra Urban & Partner, cop. 2016.
3. Noszczyk W. Chirurgia: repetytorium. - Wyd. 2, Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, cop. 2019.
4. Kompendium chirurgii laparoskopowej / pod red. Wiesława Tarnowskiego ; [zesp. aut. Roman Budziński et al.]. - Warszawa : Oficyna Wydawnicza Medical Education, 2014.

Literatura uzupełniająca:

1. Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa chirurgicznego i operacyjnego : [praca zbiorowa / pod red. Zbysława Wojciecha Grajka]. - Suwałki : Wydawnictwo Uczelniane Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika, cop. 2010.
2. Biesiada Z. (red.): Chirurgia endoskopowa w diagnostyce i leczeniu schorzeń przewodu pokarmowego Wyd. 2, Wyd. 10 Medyczne, Kraków 2007.
3. Instrumentarium i podstawowe zabiegi w chirurgii klatki piersiowej / Piotr Błasiak, Hanna Lisowska, Grażyna Tomczyk ; red. nauk. Jerzy Kołodziej. - Lublin : Wydawnictwo Makmed, 2015.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej